

Zas Latweeschu draugs.

1845. 19 April

16ta lappa.

Ne aismirsteet, lassitaji mihti, ja nahkofehā ohtrdeenā debbes ap pussdeenas laiku buhs skaidra, aston minutes pirms pulkstens buhs apsittis 12, pehz saules skattih; jo tad sahks saule no see-mekā pussēs družin aptumschotees. Gesch minutes pehz paschas pussdeenas aptumschoshana buhs jo leela, prohti: wairak kà tschetrus tukus, no kahdeem rehkina 12 us wissu saules plattumu. Stahwehs pa wissam 2 stundas un 17 minutes, un beigsees, kad pulkstens raddih 8tu minuti us diweem. Uztiņas few ne pohstajt, bet apkwehpinajeet few pee laika glahses gabbalinus.

J a u n a s i n n a.

Is Peterburgēs. Koršones gubbermentē, tai zēmā Kandakowa issprukfe pa nakti ugguns. Wehsch bija tik stiprs, ka leesmas ahtrumā wissus salmu juntuš pahrnehme, un ka drihs ašinne, ka ne mas wairs ne warreschoht dšehst. Melainigi eedšhwotaji ar mohkahm pusskaili isbehdse is sawahm degdamahm mahjahm. Winnu staryā arri lohri wahja semneeka-seewa israhpahs pee speeka is sawas wezās butkas leesmahm, bet, pahrleeku wahja buhdama, tablaki ne spehje eer un tur patt us eelas nokritte pee semmes. Is leesmahm atskanēja raudaschana un saufschana. Melainiga seewa to ašinne par sawa 4 gaddus wezza behrnina baifi, gribbeja gan atkal dohtees degdama namma eefschā, bet winnai spehka peetrukhe, ka ir ne pazeltces ne jaudaja. Tik to wehl eespehje, Deewu peeluhgt no wissas sirds. Wissi laudis, kas tur stahweja apkahrt, jau dohmaja, ka behrns wairs naw glahbjams. Tad atnahze jauna semneeka meita, 15 gaddus wezzumā, nabbaga bahra behrns, Agafja Skoworodnikow wahrda, pee winna un sazzija: „Alpmeerinajees, meminin mihta, Deews teem irr scheligis, kas us winnu patanjahs; winsch arri man palihdseh; es isglahschu tawu behrnu.“ — Tā Deewam ar drohschu praktu palaudamees, meita sreen leesinās, is kurrahm, kà zihweki dohmaja, glahbschanas ne bija, bet — Deewa rohka tatschu bija pahr winnu un winnu sargaja. — Pehz ihša brihtina

winna atkal nahze ahrâ, lai gan ar noswilluschahm drehbehm, bet tatschu spingta un weffela, un likke mahtei to is leesnahm laimigi isglabhtu behrninu rohka un atbildeja teem, kas winnu scha labba darba dehl uesteize, ta: „Ne pecklahjahs pateikt man, bet tam Debbeß-Zehwam, bes kurra palihga es tok to ne buhtu spehjuse darriht.“ — Rad Keiseram scho notiffkumu dewe sannaht, tad winsch pawehleja, meitu apdahwinahht ar gohda-sihmi, fo lai nehfa pee fruhst, un bes tam winnai doht 200 rubl. f. — To gohda-sihmi winna ar pateifschamu gan peenehne un to nehfa swehtdeenâs, kad winna eet basnizâ; bet to naudu winna, kaut gan patte lohti nabbaga, tatschu nodewe pee muischas waldischanas, luhgdama, lai to isdalla teem wiffnabbagakeem, kurreem sawas mahjas nodeg-guschas. — Luhl', woi tas naw ihstien kristigs prahts? (G. E.)

Jahns Robinsohns jeb Anzs Krushin is Nihges.

Dhtra nodalla.

Lotte. Bet fur nu Krushinsch palikke? — Tas fugga-wirfneeka-dehls winnam naudu bij sohlijis doht, ka us zellu warretu istift.

Zehws. Krushinsch wehl drusku apdohmajahs; tad jau ohtram rohka fitte, sazzidams: „lai paleek ta, brahlit! eeschu lihds! Bet nu us fuggi tuhliht!“ — Nu winsch wehl kahdu pasihstamu puifi meklejees, luhdse, lai wehz kahdu pahru siundahm pee winna tehru cetu, un tam pasazzitu, ka winsch tif druszin us Entenderu semmi essoht aisgahjis, un drihs luhfchoht atpakkal; tad abbi tee draugi eekahpe fuggi.

Jahns. Wè! schis Krushinsch man ne patihf!

Mikkels. Man arr ne mas!

Draugs Brenz. Kapehz tad nè?

Jahns. Nu, tapehz ka ta darra, un no saweem wezzakeem bes winnu sinnas aiseet.

Draugs Brenz. Gan teef, Jahn; to winsch ihstien' aplam darrija. Stahde par winnu, ka winsch tahds aplanneeks bija. Labbi gan, ka masween schahdu diunju puifschu pasaulè, kas wezzakus ne proht gohdaht, ka peenahkajs.

Mikkels. Woi tad wairak wehl tahdu?

Draugs Brenz. Tahdu gan wehl ne esmu usgahjis; bet to es teescham sinnu, ka schahdeem jauneem laudim labbi ne warr klachtees pasaulè.

Jahns. Nu jau dsirdefim, ka Krushinam klahjees!

Zehws. Tee matroi — ta nosauz fugga-saimi, woi puifschus — enkuri uswillusch, sehgelus isteep.

Frißs. Enkuri — kas tas irr?

Zehws. Tas irr leels fugga-rihks no dselses, weenâ gallâ ar ohfas, un ohtrâ ar stipreem ahkeem. Pee tahs ohfas irr rihzaags (resna wirwe) peetaifhts, ar fo enkurs pec fugga irr peeseets. Kad nu gribb, lai fuggis stahw, tad

enkuri uhdeni nolaiſch, un tas nu ar teem ahkeem kà ar ſohbeem uhdens-bibbi-nà eekohſchahs, un kuggi us weetas ſaturr. Kad to atkal uswelk; tad kuggis irr waltà. — Sehgele —

Frizſ. To eſmu redſejiſ, kad mehſ wiinnà reiſe pee Daugawas bijam. Sehgeleſ tà kà palagſ leelſ, kaſ pee ta ſlahwa kohka, laiwas widdù, irr peefeetſ un iſſſeceptſ, lai wehſſch eepuſch un laiwu dſenn.

Tehwſ. Tà irr, Frizziht; bet tik ka kuggam dandſ ſehgelu, un arri leelafi.

Kad nu enkuriſ bij uswilktſ un ſehgele iſſſecepti, tad wehſſch kuggi ſahze aiſdſiht, un kugga-wirſneekſ pilſſehtam ar Deerwu ſazzija, ſeſchreiſ ar leeleem gabbaleem liſdams ſchaut (jo tà mehſſ darriht.) Jaunajſ Krubſinſch, ar ſawu drangu wirſ kugga ſlahwedams, lehka ja no preeka, ka wiſch nu ſweſchumà warreja dohteſ. Latzinſch bij jaukſ un wehſſch tik ſmukti puhte, ka tee pehſ maſa brihtina pilſſehtu wairſ ne warreja redſeht. Tai paſchà waktarà jan tur tikke, kur Daugawa juhrà eeteſk, un ohtrà deenà tee derwehſ plattà juhrà.

Kà nu Krubſinſch azzis atplehte, kad ſawà preekſchà tik gaiſu un uhdeni redſeja! Ta ſemme, no ka wiſch bij aiſgahjiſ, jau pa maſam no wiinna azzim noſudde. Wehl taſ augſiſ tohrnſ bij redſamſ, kur tumſchàſ naktiſ uggumſ teek uſkurts, kuggineekeem par ſihmi, ka pee juhrmallas ne peedaufahſ, un ſeklà ne uſeet. Nu ſchiſ tohrnſ arri bij nohſi, un jau ne kaſ wairſ ne bij redſamſ, kà debbeſſ pahſ galwas un uhdenſ wiſſapkaht.

Kahrliſ. Wai Deerwin! debbeſſ un uhdenſ ween! — Kà taſ gan iſſſkattahſ? —

Draugſ Keinſ. Warr buht patſ to drihſ dabbuſi redſeht.

Kahrliſ. Ak! woi no-eeſim turp?

Draugſ Keinſ. Ja juhſ labbi un gohddigi eſſat, un ko labbu mahzajteſ —

Tehwſ. Uu ja juhſ, pateen ſirahdadami, un gaddigi buhdami pee ehſchanas un dſerſchanas, gahdaſeet, ka ikdeenſ jo ſiipraſi paleeſeet, tà ka juhſ tahdu zella-gabbalu ſpehjat iſſſiaigahſ; nu, tad kaſ ſinn kahdu reiſi us Daugawas-grihwi gan no-eeſim, kur juhra ſahkaſ —

Wiſſi. Ak tehtiht!

Tehwſ — un tur laiwa kahpuſchi, kahdu pahru juhſſeſ dohſimeeſ juhrà.

(Wiſſi uſlehkufchi tehwaſ ap kaflu un zelleem kritte, un wiinnu butſchodami un glandidami, un plaukſchkinadami un lehkdami ſawu ſirdſ preeku rahdija.)

Mahte. Woi man arri lihſſ nemſeet, zella-wihri juhſ?

Votte. Ja tik taht ween ſpehſi eet! — Bet taſ taht — woi naw teeſſ, teht? — gan tahtafi wehl, ne kà us turren, kur tawſ draugſ mahjo; kam tahſſ leelajſ dahſſſ — wai! taſ irr leelſ! dandſ leelakſ pahſ muhſu dahſſu! — Jau tur eſmu bijuſi; woi naw teeſſ, tehtiht? — Tu jo ſinni: kur mehſ ſihrumà tohſ raibuſ akminſtinuſ laſſijam, un —

Tehwſ — un ſkattijameeſ, kà zilweki tur arre —

Lotte. Tà bij — un sinebdè eegahjam, kas zellmallà —

Zehws. Un wehja-dfirnawàs uskahpam —

Lotte. Teefs! kur wehjsch man wehl lakkatinu aisnesse —

Zehws — ko meldera puifs tewim atkal atnesse.

Lotte. Tas taf bij labs puifs! — woi naw teefs, tehtiht?

Zehws. Jhài labs puifs! wiasch mums tuhliht paklaufija, lai muhs arri ne kad wehl ar azzin ne bij redsejis.

Lotte. Tu winnam arri ko dewi?

Zehws. Rà nu nè? Sinnams, ikweens luhko, ka tahdeem labbeem zilwe-keem atkal preeku warr darriht, kas winnam kahdu mihlesibu parahdijuschi. — Bet mehs farwu Kruhšinu aismiršiam. Mums labbi ja steidsahs, kad winnu atkal grib-bam panahft; jo winna fuggis brihmun schigli skreen.

Diri wesselas deenas teem bij jauks laizinsch un labs wehjsch. Trescha ap-mahzesh, un kupli debbeschi us augschu kahpe. Palikke tumesch un ar weenu tum-schaks, un wehjsch jo siipraki sahze puhst.

Brihscham sibbens tà mettesh, itt kà wiiffa debbesh tihrs ugguns ween buhtu bi-just; brihscham atkal palikke tumesch, kà nakts widdu, un pehrkons weenà gabbalà breefmigi spehre. Veels lectus kà ar spanneem schnahfdams gahsahs, un warrena auka tà trakfoja juhà, ka wilni namma-augstumà zehlahs.

Ik behrni! kad juhs nu buhtu redsejuschi, kà fuggis us augschu un us appaf-schu tikke mehtahs! Brihscham tas wirs augsta wilna gaisà lihgojahs, brihscham atkal uhdens-dsittumà nogahsahs, nu us weenu, nu atkal us ohtru puffi nogullejahs.

Wai! kà ruhze reepu starpà! kà wiff tas fuggis brakschkeht brakschkeja! Pau-dim waijabseja peeturretees, ka ne apkrišiu. Kruhšnam, kas to ne bij ceraddis, gal-wa sahze reibt, winnam wehmens greesahs, un winsch tik flims palikke, kà jaw doh-maja gallu klahst effam. — Schahda slimmiba, ko par juhàas slimmibu nosauz, gan drihs wisseem uskriht, kas pirmu reisi pahr juhru ect, sewischki, kad wehjsch irr leels.

Zahns. Nu winsch farwu teefu dabbusis!

Zehws. Winsch nu weenà kleegschana kleedse: „Ik! manni wezzaki! man-ni nabbagi wezzaki! Tee man nu wairs ne dabbus redseht! Ik mannu neprah-tibu! ka winnus tà esnu apbehdinajis!“

Kraksch! kraksch! tà peepeschi us fugga ribbeja. — „Kungs! effi schehlig!“ tà fuggineeki kleedse, bahli palikkuschi, kà lihki, un rohkas lausidami. Kruhšinsch puff-mirris no bailehm, waijaja: „kas irr?“ — Tee teize: „pa gallam ar mums! Sibbins wakka-mastà (prohreet, behrni, tas irr tas preekschakajs no teem trim stahweem ma-sia-lohkeem, kas kà stabbi wirs fugga irr ustaisiti. Mascem fuggeem diri masti wgen) sibbens wakka-mastà irr eespehris, un tas leclajs widdus-mastà arr jau tà kustahs, ka to waijadsehs nozirš un juhà mest. — Zits wihrs atkal, kas appafschà eeksch fugga bija, kleedse: „nu wiff pa gallam! Ruggam zaurums; uhdens jau tseh-tru pehdu dsittumà!“

(Sittas nobaltas us vreesidu.)

†††††